

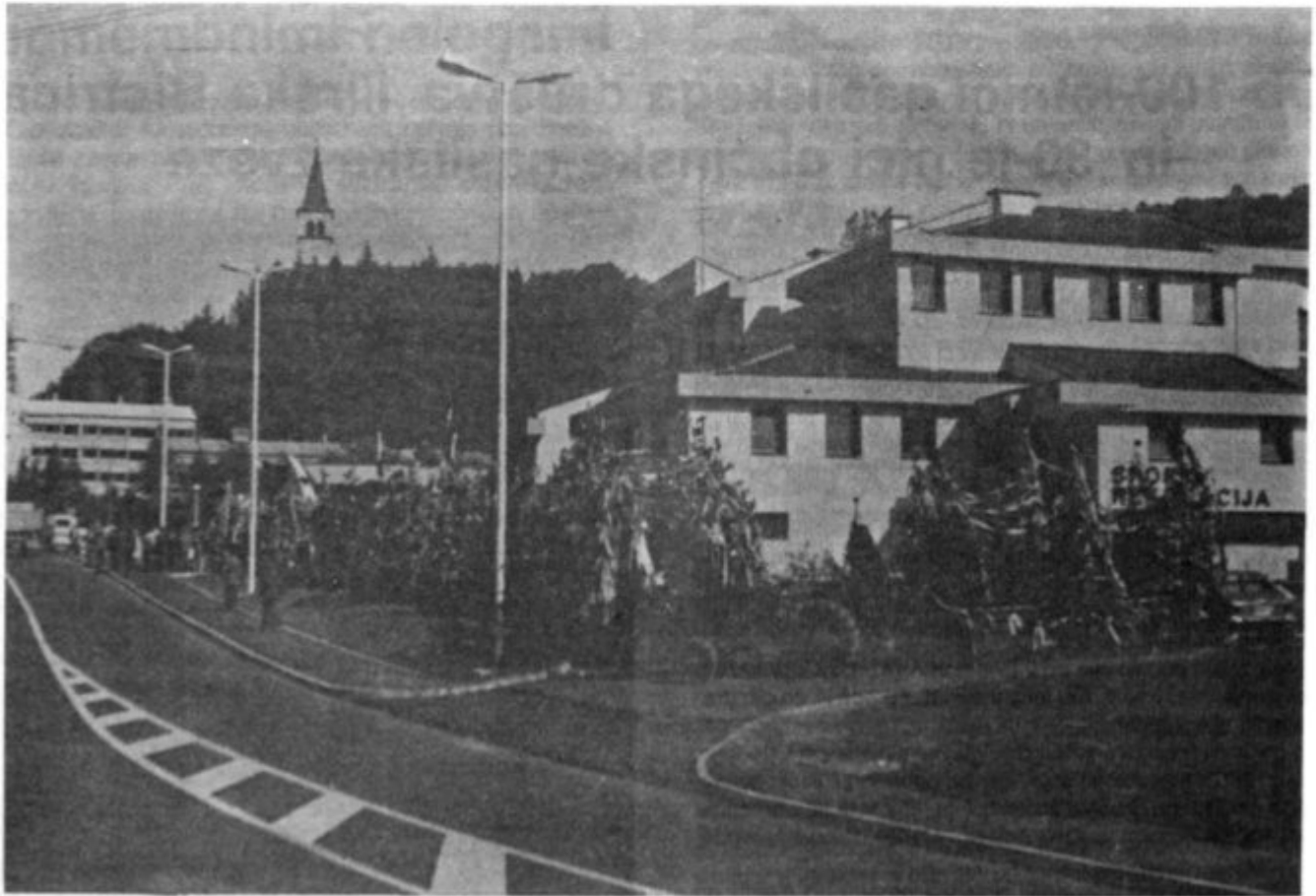
glasilo krajevne konference szdl ilirska bistrica

datum: 28. 04. 1986

cena 70 din

leto 7

število 21

Dragi krajani,

pričakali smo še en maj, Praznik dela, dan naše krajevne skupnosti, Dan mladosti...

Se priklonili spominu našega velikega voditelja, obudili njegovo misel za mir, bratstvo in sodelovanje med našimi narodi in ljudmi nasploh.

Pomlad se je tako znova cvetela tudi v naša življenja, zeleno prebarvala naše misli, načrte.

Ostale naloge, ki nas čakajo v tem letu

- Ureditev Trnavske ulice
- Zgraditev dveh podpornih zidov
- Prva faza ureditve sejmišča - če bomo dobili sredstva od SKIS
- Razširitev Vodnikove ulice
- Popravilo Šerčerjeve ulice

Letošnje leto bōdi v znamenju take, zelene pomladi: korak v naš čas bomo zastavili bolj odločno, pogumno.

Ker se edino tako kam pride. In mi hočemo dospeti.

V vnovično pomlad, potem pa še naprej.

Srečno, lep pozdrav.

Uredniški odbor

P. S.: Kot vidite, Krajan še izhaja. Le da se je tokrat malce zamudil - kar nam boste, upamo, oprostili. In ostali z nami tudi vnaprej: kot pisci prispevkov in seveda kot bralci vašega, našega glasila.

- Rešitev vprašanja bazena - lastništvo, sanacija, vzdrževanje in upravljanje.

Te naloge je možno realizirati v tem letu, za kar se dogovarjamo z delovnimi organizacijami, SKIS-om in ostalimi.

Še vedno pa ostajajo kot prioritete naloge:

- izgradnja druge faze osnovne šole v Rozmanovi ulici in
- izgradnja pošte in telefonskih priključkov.

Trenutno še ni otipljivih rezultatov dogovarjanja in usklajevanja pri teh dveh nalogah. Ko bo bolj jasno, bodo krajani o tem pravočasno obveščeni.

Ob 100-letnici gasilskega društva Ilirska Bistrica in 30-letnici občinske gasilske zveze

Matično Gasilsko društvo Ilirska Bistrica praznuje v tem letu 100-letnico obstoja in delovanja. To manifestacijo povezuje tudi v več kot 100 leti organiziranega delovanja gasilstva v občini in 30 let delovanja Občinske gasilske zveze Il. Bistrice.

Ob tej priliki želimo za širše občinstvo pripraviti ob občinskem prazniku nekaj prireditev in slovesnosti. Poleg celoletnih akcij preventivnega delovanja, akcij v osnovnih šolah, predavanja, bo organizirano tudi občinsko gasilsko tekmovanje vseh gasilskih desetih. Pionirsko tekmovanje bo 25. maja za Dan mladosti, ostalih desetih pa v jeseni.

Med pomembnimi akcijami je tudi priprava posebne publikacije ob 100-letnici gasilstva na Bistriškem, kjer bo prikazano 100-letno delovanje gasilstva v naši občini v slikah in besedilu ter prikaz vseh gasilskih društev, ki jih združuje Občinska gasilska zveza Il. Bistrica.

Poleg izdaje publikacije bo v Domu JLA razstava s prikazom delovanja gasilstva v 100 letih v slikah, opremi in drugih dragocenih dokumentih.

Za občinski praznik pripravljamo glavno slovesnost v nedeljo, 8. 6. 1986 s slavnostno sejo, kjer bo pobratenje ilirskobistriškega gasilskega društva z opatijskim, ki v tem letu praznuje tudi 100 let delovanja. Obe društvi veže že dolgoletno sodelovanje.

Po slavnostni seji bo sledila gasilska parada po mestu do Trga M. Tita, kjer bo slavnostni govor pokrovitelja proslave Skupščine občine, predsednika društva in predstavnika Gasilske zveze Slovenije. Po svečanosti bo prikaz gasilske tehnike in načinov gašenja in reševanja v 100 letih od uporabe konjske vprege in ročnih brizgaln do demonstracije najsodobnejše gasilske tehnike, ki jo bodo predstavili člani poklicnih brigad iz Reke in Kopra. Praznovanje bomo sklenili s kulturnim in zabavnim programom. Vse občane vabimo, da se vključite v prireditve ob 100-letnici.

Gasilsko društvo Il. Bistrica je na letošnjem občnem zboru sprejelo program slovesnosti ob praznovanju 100-letnice ustanovitve

foto: Vojko Čeligoj

Na kratko iz KS II. Bistrica

Ker ne moremo dobiti pripomb na predlog srednjeročnega plana KS za obdobje 86-90, je le-ta še vedno v fazi usklajevanja. Naj povemo le to, da je v planu zajetih čez 35 nalog, ki so jih podali krajan na zborih občanov oktobra meseca 1985. leta. Z drugimi besedami povedano, želje presegajo možnosti, zato iščemo še druge možne vire financiranja. Trenutno so v teku dela v Tomšičevi ulici. Samo za kanaliza-

cijo je predvidenih 6.750.000 din. S sodelovanjem delovne organizacije TOK, SKIS in KS predvidevamo, da bo ta ulica v kratkem dobila novo podobo, saj je v načrtu ureditev kanalizacije, nova asfaltna prevleka in pločnik na desni strani ulice, gledano s smeri Hotela Turist proti železniški postaji. S skupnimi močmi, sodelovanjem in razumevanjem se da marsikaj storiti. To pa ne velja pri graditvi javne razsvetljave Spetič – most Reke. Dela se že predolgo vlečejo, za kar je več razlogov in krivcev, tako s strani nekaterih krajanov kot s strani krajevne skupnosti – bodimo samokritični! Kljub temu pa upamo, da bodo svetilke zasvetile že v maju mesecu. Tak je tudi zadnji dogovor z Elektro Sežana.

Rekracijsko-turistični center Snežnik pred pomembnimi nalogami

DO RTC Snežnik, ki ga je oktobra lani ustanovila skupščina, je kot nosilec turistično-rekreacijskega razvoja pod Snežnikom že v prvih mesecih delovanja dokazal, da je bila taka odločitev pravilna. Pred začetkom smučarske sezone so bila opravljena pomembna dela pri ureditvi smučišč in tekaških prog. Urejena je bila vlečnica, ki je delovala neprekinjeno brez zastojev, tudi med tednom. Med zimo je bila postavljena mala vlečnica Unior na poseki na Sviščakih, stalno pa so urejali tekaško progo, ki je po mnenju poznavalcev ena najlepših daleč naokoli. Ob tem velja poudariti, da je bilo odlično poskrbljeno za pluzenje ceste in obveščanje javnosti o stanju na Sviščakih preko radia in časopisov, kar je bilo v prejšnjih letih velika pomanjkljivost in tarča mnogih kritik. Ob teh pridobitvah, ki so jih najbolj občutili smučarji, pa je bilo opravljenih veliko del, ki jih obiskovalci Sviščakov ne poznajo. Poleg geodetskih posnetkov celotnih Sviščakov so potekala intenzivna pripravljala dela za izgradnjo I. faze smučarsko-turističnega središča, ki bi morala biti zgrajena do začetka prihodnje smučarske sezone.

S turistično organizacijo Kvarner Ekspresom iz Opatije je bil sklenjen samoupravni sporazum o dolgoročnem sodelovanju pri razvoju območja pod Snežnikom. V preteklem letu je ta

delovna organizacija vložila v delovanje RTC Snežnik 1,5 stare milijarde dinarjev. Dosedanja dela in stroški obratovanja v letu 1985 so znašali nekaj nad milijardo starih dinarjev. Sredstva Kvarner Ekspresa bodo pritekala v skladu s samoupravnim sporazumom in obsegom del. Ravno pri delih pa se po mnenju vodstva RTC že zatika. Prepočasi se urejajo vprašanja okrog potrebne dokumentacije, kar lahko zavleče začetek del. Poleg tega, pa potekajo okrog zaščite področja Snežnika nekatere akcije, ki bi utegnile zavleči planirano izgradnjo I. faze, čeprav je ta usklajen z urbanističnim planom 1972 in ne bi smela biti vprašljiva glede posegov v naravni prostor. Ti problemi in vprašanja se bodo pojavili šele pri načrtovanju II. faze razvoja centra, saj so ti posegi nekoliko večji in zahtevnejši. Zapleteno bi bilo brajcu razlagati, koliko različnih dokumentov in soglasij je potrebnih, predno se lahko lotijo načrtovanih del za nove vlečnice in ostale objekte. Poleg tega pa vodstvo RTC ugotavlja, da Emona-Illirija praktično ni storila še ničesar, da bi začeli s pripravami za razširitev in obnovo hotela Turist, kar je bil eden izmed dogovorov pri planiranju izgradnje I. faze. Tak čuden (lahko bi rekli značilen) odnos do celotne akcije pod Snežnikom, ki se ne kaže samo pri Iliriji, bi utegnil zavreti ves trud okrog Sviščakov in najmanj kar lahko ugotovimo, upošasniti izvedbo zastavljenih načrtov. Brez enotne akcije vseh sil v občini prav gotovo ne bo uspešnega razvoja zimskega in letnega turizma na Sviščakih in v snežniških gozdovih. Mogoče pa nekaterim godi, da se stvari ne premaknejo nikamor, kot se je to velikokrat pri nas že zgodilo.

Tomo Šajn

Zanimivosti iz tedna živ-žav

Starši nimajo zimskih počitnic. Kam s šolarji? Nekatere organizacije in ustanove so pripravile v letošnjih zimskih počitnicah zanimiv teden dejavnosti za šolarje, ki bi bili sicer prepuščeni sami sebi.

Organiziran, pripravljen, povezan teden je ponujal otrokom in mlajši mladini izlete, ure pravljic, možnosti ustvarjanja pri ikebanu, delavnici ČIRA-ČARA, ročnih delih – NAREDÍ SAM, v igranju. Vedoželjni in sladkosnedni naj bi se preizkusili v kuharski umetnosti, v spretnosti brcanja žoge, smučanju. In skupaj naj bi svoje umetnosti razstavili in potem skupaj z mladimi zarajali.

Množične navdušene udeležbe mladih radovednežev, ustvarjalcev, igralcev ni bilo. Bili pa so posamezniki, manjše skupnice, ki so se vsak dan večale in čutili je bilo prijetno ustvarjalno vzdušje. Najproduktivnejši so bili izdelovalci ikeban, ki so jih sestavili iz trav in šibja kar 36. Tudi pustnih mask je bilo veliko. Palačinke pa so že tople izginile na varno in zamudniki ter gledalci so ostali praznih ust.

Od treh izletov, ki so bili predvideni v počitniških dneh, je bil najštevilnejši zastopan izlet 8. razreda v Ljubljano pod vodstvom tov. razrednika. 22 udeležencev si je ogledalo ljubljanske zanimivosti po dolgem in počez ter si odpočilo šele pri ogledu filma.

Da ne bi navdušenje mentorjev in otrok spiahnilo, ampak se še pomnožilo, so tihe želje mnogih. Tudi kratek razgovor s prostovoljci – mentorji je stekel.

Izkušnje mentorja za malo šolo nogometa so ugodne. Po delovnih počitnicah se je razveseljivo dvignilo število mladih nogometnih navdušencev.

Tudi kinopredstave za otroke so bile popolnoma razprodane. Da smuča že vsak osnovnošolec, je znano. Tako je izredno uspel smučarski tečaj za šolsko mladino.

Razveseljiva ugotovitev iz tedna organiziranih počitnic je tudi ta, da jih je veliko, ki so pripravljeni tako ali drugače sodelovati, pomagati, priskočiti na pomoč. Tudi delovne organizacije niso bile gluhe za prošnje po materialih za svobodno ustvarjanje. Posamezniki so radi volje pokazali svoje spretnosti, krožki in nekatera društva so prijetno prikazala svojo dejavnost.

J. Š.

Nekateri podatki iz analize življenjskih razmer starostnikov v občini Ilirska Bistrica

Občina Il. Bistrica je ena od tistih, ki ima izredno visok delež starega prebivalstva, kar kaže več pokazateljev. Nad 65 let starega prebivalstva imamo 16%, za star narod pa štejejo že tistega, ki ima 7% prebivalcev, starih nad 50 let.

Prav tako je izredno visok tudi indeks staranja (razmereje med prebivalstvom nad 65 let in otroki od 0 do 4 let). V Sloveniji je ta 40, pri normalni starostni sestavi bi moral biti 30–40, pri nas pa znaša 78!

Glede na to, da smo občina s starim prebivalstvom, že veliko let razmišljamo o različnih oblikah pomoči temu prebivalstvu in iščemo najustreznejše rešitve.

Kategorijo starega prebivalstva delimo po izkustvih na: 80% tistih, ki lahko živijo samostojno, 15%, ki lahko živijo doma, če jim organiziramo pomoč in 5%, ki ne morejo živeti sami brez tuje pomoči.

Želeli smo bolje spoznati potrebe in želje naših starih ljudi, zato smo na Centru za socialno delo Il. Bistrica pripravili vprašalnik, s katerim smo poskušali dobiti odgovore na naslednje sklope vprašanj: o stikih, ki jih imajo starostniki v okolju in z otroki, o njihovi socialni varnosti, standardu bivališč, o prehranjevanju, zdravstvenem stanju, o oblikah pomoči, ki so jih deležni ali si jih želijo, o preživljanju prostega časa. Ti odgovori naj bi nam pomagali pri organizaciji tistih oblik dejavnosti, ki bi starejše najbolj zadovoljile.

V anketo smo zajeli 218 nad 75 let starih, da bi tako zajeli čimveč problematike, povezane s starostjo.

Po ugotovitvah iz analize lahko povzamemo:

Naši anketiranci, razen posameznikov, v svojih odgovorih niso nakazovali problematike samote in osamljenosti.

Največ starih živi skupaj z otroki in njihovimi družinami (72%), druga večja skupina pa živi sama (25%). Delitev na dve skupini anketirancev, tistih, ki živijo sami in tistih, ki živijo v skupnem gospodinjstvu z drugimi, smo obdržali čez vso analizo, ker smo postavili hipotezo, da je stil življenja za obe skupini različen. Analiza socialne varnosti naših ljudi kaže, da jih je malo takih, ki nimajo lastnega dohodka, le 2%, veliko pa jih je takih, ki ne dosegajo socialne varnosti; število teh pa se zaradi skokovitega naraščanja življenjskih stroškov še povečuje.

Stanovanjski standard je še kar zadovoljiv, čeprav bi si želeli, da bi imelo več stanovanj stranišča in kopalnice.

72% ljudi živi v lastnih hišah, kar jim daje veliko gotovost, v nasprotju s tistimi, ki imajo v hiši le preužitek in jih je 18%.

Pripravljanje palačink

Naši anketiranci se večinoma prehranjujejo doma; za 50% kuhajo drugi, četrtina si jih kuha sama in četrtina kuha za druge. Nihče od anketiranih se ne poslužuje menz ali gostin. Od anketiranih je polovica starostnikov, ki se ne počutijo najbolje, vendar niso niti bolni, pretežno zdravih je 19%, hudo bolnih je 6%. Velika večina jih je pokretnih, takih, ki ne morejo hoditi, sta 2%.

V bolezni jih največ, 64%, negujejo domači družinski člani, 27% jih negujejo sorodniki izven gospodinjstva, sosedje, prijatelji ali drugi negujejo 7% starih, nihče ne neguje 2% žensk, ki živijo same.

Obike pomoči, ki si jih želijo naši najstarejši ljudje, so bile področje, ki nas je najbolj zanimalo. Velika večina računa na svoje, ne glede na to, da družina danes iz objektivnih razlogov ne more opravljati varstvenih funkcij, tako kot je bil to značilno za razširjeno družino v preteklosti. Spraševali smo, ali bi se odločili za vključitev v domsko varstvo, drugo organizirano obliko (dopoldansko varstvo), plačano negovalko, pomoč na domu, za preselitev k drugi družini in v kakih pogojih. Večina jih je odgovarjala, da bi se za oblike pomoči odločali le v primeru hujše bolezni, oz. če bi postali nepokretni in sicer: za dom upokojencev 11%, za dopoldansko varstvo 1 anketiranec, za plačano negovalko 4%, za pomoč na domu (prinašanje hrane, pranje in druga gospodinjstva opravila) 21%, za preselitev k drugi družini 6%. Spraševali smo tudi, ali bi sprejeli pomoč mladine in sosedov, in pri katerih opravilih. Odgovori so nas močno presenetili. 40% anketirancev je odgovorilo, da ne bi sprejeli pomoči nobenega, 15% bi sprejelo le pomoč od svojcev. Pomoč od sosedov bi sprejelo le 39% anketirancev, od mladine pa le 7%. Opravila, pri katerih bi sprejeli pomoč, pa so: prinašanje hrane, kmečka opravila, pripravljanje drv.

Naši starostniki izredno pasivno preživljajo svoj prosti čas. Največ se jih predaja pasivnemu počitku (sedenje, ležanje, ždenje), kar 70, 40 anketiranih pa se o prostem času ni opredelilo. Ostali berejo, gledajo TV in poslušajo radio, delajo ročna dela, nekateri pa se posvečajo tudi svojim hobijem.

Staranje je proces, ki poteka od rojstva do smrti, na katerega lahko z vzgojnimi, socialnimi, političnimi in drugimi ukrepi veliko vplivamo, da je bogato in srečno življenjsko obdobje.

Na Centru za socialno delo si prizadevamo popestriti dosedanje oblike pomoči ljudem, ki so v III. življenjskem obdobju, zato bomo veseli vake nove pobude, pripombe, konkretnega predloga...

Vabimo vas, da nam jih posredujete.

M. Š.

Center za socialno delo vabi k **SODELOVANJU**

prostovoljce

vseh starosti, ki so za svojega bližnjega pripravljeni žrtvovati del svojega prostega časa (občasno ali dnevno), se ob medosebnih odnosih z drugimi bogatiti in prispevati k zblizjevanju med ljudmi.

Na Centru za socialno delo Ilirska Bistrica, Levstikova 3, telefon 81-281, soba 6 ali 7, vas pričakujemo na razgovor vsako sredo med 8. in 17. uro.

Kviz »Kaj veš o drogah?«

Dne 14. 3. 1986 ob 16. uri je potekal v dvorani doma JLA občinski kviz o drogah oz. toksikomaniji. Pripravil ga je občinski odbor Rdečega križa v tesnem sodelovanju s Centrom za socialno delo, osnovno šolo, predstavniki zdravstvenega doma in Občinsko zvezo socialistične mladine. Kviz je bil zaključek in obenem višek dejavnosti, predvidenih za mesec boja proti boleznim odvisnosti in je bil zaradi temeljitih priprav izveden šele v marcu. Kljub temu, da je zahtevala tema o drogah veliko priprav in dodatnega učenja, so jo z veliko mero odgovornosti sprejeli predavatelji na šoli in tudi učenci.

Da bi kviz potekal s presenetljivo dobrim znanjem nastopajočih, je bilo razvidno že pri predtekmovanju skupin učencev na

bistriški šoli.

Razveseljiva in pohvalna je bila zavzetost predagoških delavcev pri pripravah ekip. Dvanajst tekmovalnih ekip so spremljali mladi poslušalci v polni dvorani.

Ekipa so bile po znanju enakovredne in je komisija lahko le z natančnim ocenjevanjem našla določene pomanjkljivosti. Za prvo in potem še za drugo in tretje mesto se je borilo kar sedem ekip, ki so trikrat oziroma celo štirikrat odgovarjale na dodatna vprašanja. Zmagovalci tekmovanja so bili: ekipa iz OŠ Kuteževo, sledila je OŠ Dragotina Ketteja — stara šola, tretja pa je bila OŠ Ivan Brozina-Slovan iz Jelšan. Prve tri ekipe so dobile pokal, album oz. knjižno nagrado. Vsi ostali tekmovalci so prejeli zaslužene bodrilne nagrade.

Pred podelitvijo nagrad so si učenci in vsi prisotni ogledali dokumentarni film o drogah, ki je kljub temu, da je bil v srbohrvaščini, jasno in pretresljivo pokazal pogubno pot tistih, ki jih premami droga.

J. Š.

Primorska poje v Podgradu

Podgrad, iz kulturnega mrtvila prebujajoči se kraj, je bil letos poleg ostalih primorskih večjih krajev gostitelj 17. pevske revije PRIMORSKA POJE, ki je bila dne 5. 4. 1986 zvečer ob 20. uri. Sončna in pomladanska sobota je v ta kraj privabila precejšnje število ljubiteljev zborovskega petja ne samo iz bližnjih vasi, ampak tudi iz občinskega središča Il. Bistrica in krajev, od koder so pripotovali pevski zbori, celo z druge strani meje. Telovadnica osnovne šole v Podgradu, čeprav namenjena telovadbi in športnim igram osnovnošolcev tega kraja, je uspešno pomagala s svojo akustiko pri solidnem izvajanju nastopajočih zborov.

V dobrodošlici je Podgrad, njegovo družbeno življenje in kulturo predstavil sekretar KK SZDL Podgrad.

O namembnosti pevske manifestacije PRIMORSKA POJE je v pozdravnem nagovoru spregovoril predsednik občinske kulturne skupnosti Il. Bistrica. Škoda, da je ozvočenje v dvorani slabo delovalo, saj je zmanjšalo učinek povedanega.

Nastopili pa so po vrstnem redu naslednji zbori:

- Lovski zbor DEKANI, dirigent Fabio Vatovec
- Mešani zbor KALC Knežak, dirigent Jože Tomšič
- Mešani zbor JADRAN Milje, dirigent Rihard Lahajnar
- Dekliški zbor pripadnikov italijanske narodnosti IZOLA, dirigent Amina Dudina
- oktet SIMON GREGORČIČ Kobarid, umetniški vodja Metod Bajt
- Moški zbor VALENTIN VODNIK Dolina, dirigent Ignacij Ota.

Vsak zbor je zapel po pet pesmi. Ne mislim ocenjevati vsak zbor posebej, saj ta prispevek nima tega namena, vendar pa moram nekaj več povedati o zboru iz naše občine, o mešanem zboru KALC iz Knežaka. Neverjetno, kako je uspelo zborovodji Jožetu Tomšiču v enem letu dvigniti kvaliteto petja. Soprani kot da niso več isti. Pri njih ni več tistega značilnega tremola, ki se ga večkrat sliši pri tako imenovanem ljudskem petju. Dirigentu je torej uspelo soprane podrediti svoji volji. Pa tudi sicer je bilo pri izvajanju občutiti zlitost, enotnost, kar je verjetno posledica pospešenih vaj. Škoda je le za Srebotnjakovo Beri, za katero se čuti, da še ni »vležana«, torej bi jo moral zbor še obdelovati. Upam, da dirigent ne bo spustil vajeti iz rok, saj pravimo, da se železo kuje, dokler je vroče. Omeniti je treba tudi solidno izvajanje Dekliškega zbora pripadnikov italijanske narodnosti IZOLA in Moškega pevskega zbora VALENTIN VODNIK iz Doline pri Trstu. Slednjega odlikuje rutina in vajena sproščenost. Čeprav ne moremo reči, da je to vrhunsko petje, je pa le na zadovoljivi kakovostni ravni. Kaj naj bi še povedal o letošnji PRIMORSKA POJE? Ne samo o tej v Podgradu. Morda to, da jo pogrešamo v sami Il. Bistrici, saj vemo, kako so tudi naši pevci iz MZ Dragotin Kette znali lepo sprejeti nastopajoče. Pa tudi to, da celotna pevska manifestacija pridobiva nove pevske zборе, ki vako leto kvali-

tetneje pojejo. Da se tudi na ta način vedno znova potrjuje pevska tradicija Primorcev in ne nazadnje tudi uresničuje načelo enotnega slovenskega kulturnega prostora predvsem zaradi nastopov slovenskih pevskega zborov iz zamejstva in koncertov, ki so organizirani povsod tam, kjer žive Slovenci. PRIMORSKA POJE je tako zajela slehernega organiziranega primorskega pevcu s te in one strani meje. Naj ob tem dodam misel: Kljub raznolikostim karakterjev, poklicev in sposobnosti, se v zboru vsi po svojih močeh trudimo doseči najboljšo pevsko stvaritev. Mar ne bi veljalo to isto posnemati tudi v našem družbenopolitičnem in gospodarskem življenju?

Po končanem koncertu so se vsi pevci zbrali na prijateljskem srečanju v menzi DO PLAMA in v pozdrav ter slovo zapeli še nekaj pesmi. Vekakor gre zahvala za celotno prireditev, sprejem in tovariško srečanje, ki je po mnenju prisotnih v celoti uspelo, predvsem Osnovni šoli Podgrad in ravnatelju te šole tov. Maglici Vojku, predsedniku KK SZDL, tov. Ivanu Živortniku in delovni organizaciji PLAMA. Seveda gre zahvala tudi drugim prisotnim v organizaciji, pa naj ne zamerijo, da vsakega posebej nisem omenil.

In drugo leto spet – NA SVIDENJE.

Boštjančič Saša

Bogata dejavnost naše knjižnice

Pomemben prispevek h kulturnemu življenju našega kraja je dejavnost knjižnice Makse Samse, njenega kolektiva pod vodstvom tovarišice Darinke Žbogar. Knjižnica se zaveda, da zgolj z izposojanjem knjig še ni izčrpana njena družbena vloga. Z vrsto likovnih razstav in literarnih večerov je popestrila naše sicer skromno kulturno življenje in tako preprečila, da ne ostaja naš kraj gluha provinca.

Našeje po vrsti tovrstne dejavnosti naše knjižnice v tej sezoni!

Prvega oktobra preteklega leta smo si lahko ogledali razstavo slik tržaškega slikarja Demetrija Ceja in prisostvovali predstavitvi pesniške zbirke zamejskega rojaka Aleksija Pregarca z naslovom Temelji mojega vrta. Večer je bil bogat in zadovoljil številne obiskovalce.

V tednu otroka sta vrtec in knjižnica razveselila naše najmlajše z obiskom pesnika Daneta Zajca.

Ob 81-letnici je 10. 1985 priredila knjižnica spominsko razstavo naše domače pesnice Makse Samse.

V dneh od 11. do 15. novembra 1985 je v okviru kulturnih dnevov sprejela knjižnica več razredov OŠ Dragotin Kette iz Il. Bistrice.

Dne 3. 12. 1985 je razstavljal svoja likovna dela Boris Yuri Božič, naš rojak iz Toronta v Kanadi.

Domača slikarka Tea Demarki je razstavljal svoje akvarele

iz olja. Otvoritev razstave je bila dne 26. 12. 1985.

Pomemben in zelo odziven kulturni dogodek je sledil dne 21. I. 1986, ko je razstavljal v Mali Galeriji zamejska umetnica iz pobratene nabrežine, Claudia Floreancig-Roza. Obiskovalci razstave so občudovali njene slike, v katerih je mrtvemu kraškemu kamnu vdihnili toliko življenja in lepote.

Ob slovenskem kulturnem prazniku je razstavljal svoje slike uveljavljeni in po svetu poznani slikar Mario Vilhar.

Dne 27. 2. 1986 nas je na povabilo knjižnice obiskala znana slovenska igralka in pesnica Mila Kačičeva. Številnim obiskovalcem bo ostal njen obisk v trajnem spominu.

V počasistev Dneva žena je bila dne 6.3. 1986 v Mali galeriji odprta razstava domačega slikarja Rostislava Pavlovskega pod naslovom Znani in neznani portreti. Slavka Boštjančič pa je razstavila svoje zelo uspele in dognane unikate oblačil.

Dobro obiskan je bil literarni večer dne 3. 4. 1986, ko je nastopil tov. Franc Šetinc s predstavitvijo svoje knjige Adam Gabrijel.

17. aprila pa je razstavljal v Mali galeriji svoja dela domači slikar Jože Šajn. Tematska razstava pod naslovom »Stara Bistrica danes« je pritegnila številne obiskovalce tega umetnika, ki so mu lepote in zanimivosti naše okolice njegov najljubši motiv.

Razveseljivo je, da se povabilu knjižnice tako številno odziva naša podjetja kot pokrovitelji vseh razstavnih in literarnih večerov. Tako so prevzela doslej pokroviteljstvo npr. Gozdno gospodarstvo, Partizanska knjiga, Tovarna organskih kislin in Lesonit.

Mala galerija v Ilirski Bistrici

Galerija pomeni po našem izkustvu veličastno dvorano s stebri in hodniki. Ne, takšne galerije v Bistrici nimamo. Imamo pa v starem delu mesta, na Titovem trgu površnemu pogledu

malce skrito MALO GALERIJO, ki po svoji funkcionalnosti zanekrat kar zadovoljivo nadomešča pravo galerijo.

Tvorec te galerije je tovariš Rostislav Pavlovski. Po rodu Rus je prišel s starši kot begunec, dveletni otrok, v takratno Jugoslavijo. Družina se je naselila v Zagrebu, kjer je Pavlovski končal šolo za uporabno umetnost.

Po osvoboditvi je imel na Reki atelje za dizajn, od tam pa ga je pot l. 1958 zanesla v Ilirsko Bistrico, kjer živi še danes. Pra-

vi, da se je po tolikih letih življenja v Bistrici odločil, da nekaj stori za kraj na področju umetnosti. Tako se je rodila ideja o galeriji, ki bi nudila skromen prostor domačim in tujim razstavljalcem. Po dogovoru z lastnikom hiše, tov. Kristjanom Hodnikom, ki je pokazal vse razumevanje za to kulturno dejanje, je Pavlovski z veliko domiselnostjo in občutkom za opremo in oblikovanje uredil sicer majhen prostor z etažo v izredno prijeten ambijent, vse z lastnimi sredstvi, po lastnem načrtu in z lastnim delom.

Galerija je bila odprta 21. januarja letos z razstavo slikarke iz Nabrežine, Claudie Floreancig-Raze. Na drugi razstavi je tov. Pavlovski sodeloval z nekaterimi portreti obenem s fotografijami Emila Maraža, olji Miharčič Avrelje, nekaterimi olji pok. slikarja z Reke, Udatny Vlada, lesnimi dekoracijami Bruna Požarja in tekstilnimi unikati – oblačili tov. Boštjančič Slavke. Tretjič je izpolnil razstavljalni prostor tov. Pavlovski s svojimi

portreti, zadnja razstava pa je nudila obiskovalcem olja tov. Jožeta Šajna na temo Stara Bistrica danes.

Zanimivo je pogledati tudi spodnji prostor, namenjen razstavi ročnih del unikatov tov. Slavke Boštjančič in še celo vrsto dekorativnih predmetov iz stekla, lesa, keramike.

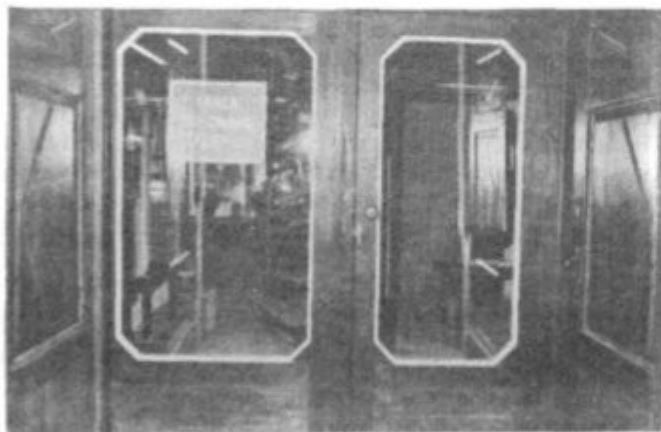
Kdor želi kupiti kvaliteten spominek, ne bo v zadregi.

Vsak obiskovalec je poln hvale glede ureditve prostorov, obenem pa obžaluje, da so tako prostorsko omejeni.

To ve tudi tov. Pavlovski, ki pravi: »Imam načrt, da bi povečal razstavljalni prostor na sosedne prostore in vključil vanje še stari mlin in žago.« ideja je silno privlačna. Dobili bi prostor, ki bi imenitno povezal skrb za ohranitev starine z organizacijo prostorov za eminentne kulturne potrebe.

To je prav gotovo želja vseh Bistričanov, toda zgolj želja ne zadostuje za uresničitev zamisli...

F. M.

R. PAVLOVSKY, dek. slikar

Tokrat krajevna skupnost Topolc

Domišljaj sem si, da poznam te kraje, ki vam jih bom poskusil predstaviti, vendar moram priznati, da so mi bolj tuji, kot sem si mislil in kot bi si smel dovoliti. To sem spoznal, ko sem jih obiskal.

Le nekaj streljajev od Il. Bistrice po cesti, ki veže naše mestice s Pivko in ob reki Reki leži največja vas KS Topolc. Najbrž bo držalo, da je vas dobila ime po topolih, ki medlo rastejo ob vodi.

Kot ponavadi sem iskal sogovornika — domačina, in ni ga bilo lahko najti.

— Nič čudnega, saj vas raste in sedaj šteje že čez sto hiš, je povedal Stanko Zidar, ko sem njega in še druge zaprosil za besedo.

— No, pa povejte kaj o svoji vasi; s katerimi dosežki v zadnjih letih ste zadovoljni?

— Najprej smo uredili kanalizacijo, asfaltirali vaške poti in napeljali telefon. To je tisto glavno, je povedal Stanko.

— Vidim, da je vas lepo urejena, menim pa, da se da še kaj postoriti in da tu ne boste obstali.

— Ne, kje pa, urejamo in širimo tudi poljske poti. Pričeli smo sejati žito in za dostop kombajna je treba urediti do vsake njive tudi pot, je pripomnila Stankova žena Valerija.

— Kako je z živinorejo in sadjarstvom? Ali je tudi to razvito?

— Takoj po vojni je bila vas priznana kot ena prvih v okraju glede števila jablan, sedaj pa še topoli, ki so mnogo bolj odporni, umirajo in to samo zaradi tega strupa, ki prihaja po Reki navzgor, je dejal Stanko Zidar. Glede živinoreje pa smo verjetno nekje pri repu.

— Kaj pa obrt, ali obstaja v vasi kaka obrt?

— Svoje čase, ko je bila voda še čista in je bilo življenje v njej, sta ob vodi peli dve žagi in mlin je mlet. Sedaj pa je vse tiho, je pomodroval Zvonko Oblak.

— Mi Topolčani smo si uredili kanalizacijo in svoje okolje čuvamo. Hočemo zdravo živeti. Nesnaga pride po Reki navzdol in ni naša, mi jo le uživamo, tako je povedal Jadran Zidar, ki ga pohvalijo, da si dosti prizadeva za dobrobit KS.

— Prizadevni ste, zadajate si vedno nove naloge. Od kod vam ta moč?

— Trmasti smo, vztrajni, pa še vzgled dobimo pri našem vodstvu in kako naj potem stojimo z rokami v žepu, se spet oglasi Zvonko Oblak in doda, da imajo najmanj enkrat letno čiščenje vasi. To pa je na ramenih mladine.

— Ali je še kakšno nujno delo v vaši KS?

— Da, asfaltirati moramo še kakih 500 m ceste v vas Podstenjšek, pove Stanko Zidar.

Reka Reka, ki je bila pred nedavnim bogata z ribami in raki, je zdaj mrtva in kakor je črna in umazana, tako mrko in črno gledajo nanjo domačini.

— Vas leži ob cesti in po njej se vozijo mnogi turisti, zlasti še v poletnih dneh, ko gredo na morje. Ali niste mogoče pomislili na turistično dejavnost?

— O, to pa, in že kolikokrat. Tujci se tudi zaustavijo in občudujejo naš slikovit kraj, a kaj, ko jih takoj prežene smrad, ki zaudarja iz vode. Ravno v poletnem času je nivo vode nizek, takrat najbolj smrdi, redijo pa se komarji in drug grusen mrčes. Pozimi je glede Reke bolje. Voda je bolj čista, takrat pa na turizem ni kaj misliti, pove Stanko.

Podstenje je vasica na lepi sončni legi in je približno 2 km oddaljena od glavne ceste.

Predno prideš v vas, ki šteje le 17 hiš, moraš prečkati železniško progo, ki pelje prav blizu vasi.

Poiskal sem si sogovornika, našel sem ga v zelo sodobnem in na novo zgrajenem velikem hlevu.

— Tako lepo in številno živino se pa ne vidi v vsakem hlevu, sem obenem pozdravil in pobara Velikanje Matevža, ki je takoj prijel za besedo in dejal: »Ja, kar v redu je, povedati pa moram, da se je v naši vasi glede na število prebivalcev, katerih ni dosti, kar precej razvila živinoreja in kmetijstvo, sicer pa se štejeta za čista kmeta le dva.«

— Bi opisali na kratko, kaj ste novega napravili v vasi?

— Za obletnico, ko je bila vas požgana (to je bilo pred 40 leti), smo končali z asfaltiranjem ceste do vasi, potem pa smo z lastnimi prispevki in delom asfaltirali ulice po vasi. Žal nismo še vse končali. Še prej smo uredili kanalizacijo in vodno omrežje; vode pa še ni. Tudi elektriko smo na novo napeljali, pove Matevž.

— Imate tu v vasi mogoče kakšno dvorano ali kaj podobnega, kjer lahko sestankujete in se pogovorite med seboj?

— Ne, nimamo — pravi Matevž in nadaljuje — vendar bi lahko imeli, saj je tu v vasi poslopje, kjer je bila šola in župnišče. Nekega dne pa smo slišali, da je hišo občina prodala zasebniku, ker je menila, da bi bilo za popravilo preveliko stroškov. Škoda je, saj bi ta stavba še kako koristila vaščanom. Pa se tudi drugače znajdemo.

Podstenjšek, to je verjetno ena najmanjših vasi, če se ji lahko vas reče. Šteje 6 domačij, ki so posajene ob potoku. Mlinarstvo in žagarstvo prav gotovo narekuje narava. Tu je sila, potok Podstenjšek, ki izvira izpod velike stene in brčkone od tod izhaja tudi ime naselja.

Zvedel bi rad, kaj o tej idilični vasi, zato sem poprosil Jožeta Valenčiča, ki mi je rad odgovoril na moja vprašanja.

— Vas je res idilična in primerna tudi za turizem, ampak kako, saj so na nas že vsi pozabili. Od Mereč do nas je le kratka pot, pa je le edina, ki v naši KS ni asfaltirana.

Samoprispevek smo dali že pred 5 leti, asfalta pa ni in ni.

— Ali obstaja kakšna obljuba, da se bo to uredilo?

— Obljuba in načrt visita v zraku, otipljivega pa ni nič.

— Zakaj se pa pravi vaši vasi tudi Malinci?

— Ime še samo pove, da je imela vsaka domačija mlin in žago. Tu je bil kruh. V vojni I. 1942 je bilo vse požgano in je potem propadlo.

— Ko ne bi bilo to takrat uničeno, bi prav zagotovo bila naša vasica en sam spomenik, pol za šalo pol resno doda Ada Valenčič. Možakar Renko Leopold ima že 79 let. Obudil je spomin in dejal: »Mleli, žagali in phali smo. Zrnje so v mlin vozili z vse Pivke. Dve vojni sem preživel, mlet, žagal in se boril, sedaj sem star, obupati pa ne znam.

Vračal sem se po isti cesti in ko sem začutil pod seboj asfalt, sem bil že v Merečah. Prijetna vasica, izpostavljena je soncu in nad njo sem zadihal prijeten zrak.

Na vprašanje, kaj jih najbolj tare v Merečah, je odgovoril Franko Šajn.

— Največji problem je voda. Vodovodno omrežje imamo sicer urejeno, ne vemo pa, od kod naj vode priteče. Vas je bila, kakor druge sosednje, leta 1942 prva požgana. O tem pričajo tudi sledovi na starih hišah in ruševinah. Vasica šteje le 22 hiš. Malo nas je, zato pa je treba, kadar gre za delovne akcije, napraviti mnogo več ur, kakor npr. na Topolcu, kjer je dosti ljudi. Vas pa le nekako urejemo. Trudimo se. Če bi vprašali za mnenje vaščanov, kaj bo z malimi vasmimi, bi vam vsakdo dejal, da se za njih malokdo zanima. Kakor da so širši družbi odveč in da so male in oddaljene vasi obsojene na propadanje, vendar mi ne bomo dvignili rok.

Jože Jeršinovič

V pazinskem muzeju izstopa topolški zvon sv. Stefana po svoji velikosti in umetniški izvedbi

Topolčani pričakujejo svoj stari zvon

Izteka se 44. leto, odkar so italijanske vojaške oblasti za vojne potrebe pobirale z naših zvonikov zvonove. Predpis je bil nasilen in grob. Oddati je bilo treba kar 55% skupne teže zvonov v vsakem zvoniku. Povelje pa je bilo treba izpolniti brez pomišljanja. Mrzel in mračen je bil tisti davni 12. december 1942, in žalost je napolnila srca naših ljudi, ko so se poslavljali od svojih zvonov. Poslavljali so se za vedno, saj so vedeli, da vodi pot naše zvonove le še v topilnice v severni Italiji.

Pa vendar sta nekaterim zvonovom slučaj in kdo ve katera srečna okoliščina prizanesla topilno peč. Prestali so vojno vihar; nekateri so bili celo vrnjeni v našo državo že leta 1961. Bila je to le peščica od skoraj 1400 zvonov, kolikor so jih italijanske oblasti odpeljale iz Primorske ter Slovenske in Hrvatske Istre.

Pa vendar, vrnil se je domov stari koseški zvon, ki velja za najstarejšega v naši občini. Do Pazina je pripotoval tudi zvon Sv. Stefana iz vaške cerkvice na Topolcu. Namesto, da bi ga vrnili domov, so v Pazinu zvon postavili v muzejsko zbirko skupaj s tridesetimi drugimi zvonovi s hratskega področja in jih že leta razkazujejo turistom.

Pred poldrugim letom pa so krajanje Topolca sprožili akcijo, da bi jim vendarle zvon vrnili. Trdno so prepričani, da bodo odstranjene tudi vse pisarniške ovire in da bo zvon za vaški praznik že doma.

Toliko bolj si želijo svoj zvon nazaj, ker vedo, da gre v njihovem primeru za pomembno kulturno-umetniško dediščino. Zvon je bil izdelan že leta 1911 v delavnici livarskega mojstra Petra Franchi de Utina v Vidmu. S svojimi 375 leti sodi med najlepše zvonove na področju nekdanje Julijske Benečije, kot je moč prečitati v italijanski publikaciji *Campane antiche della Venezia Giulia*, ki je opisu in predstavitvi topolskega zvona posvetila celo šest strani. Zvon je težak 154 kg, visok 76 cm in v spodnjem delu širok 64 cm. Po vsej površini ima bogato reliefno dekoracijo in sakralne ilustracije.

V reševanju starega topolskega zvona so se delavno vključili poleg občinske kulturne skupnosti tudi še regionalni in republiški zavod za zavarovanje naravne in kulturne dediščine, kar daje prepričljivo upanje na skorajšnjo vrnitev domačega zvona.

Zvon sam je kar pol stoletja starejši od sedanje srednjeveške vaške cerkvice in je pred tem visel in zvonil v zvoniku stare topolske cerkvice, ki je bila poldrug kilometer oddaljena od vasi proti zahodu, na Mežnariji. Zaradi odročnosti so vaščani staro cerkev opustili in v vasi zgradili novo cerkev okrog leta 1650, ki jo sedaj hitijo obnavljati.

Tako bo kmalu srečno zaključena dolga, nerazumljivo predolga pot topolskega starega zvona, ki so ga v izgnanstvo poslali z vpisano številko 571.

Podobno srečo je imel v naši občini le še zvon vrbovske cerkvice sv. Križa, le da še vedno čaka pod stopniščem Mestnega muzeja v Vidmu, skupaj z nekaterimi drugimi primorskimi zvonovi na dovoljenje za vrnitev. V nedavni televizijski oddaji so ga vaščani Vrbova prepoznali pod številko 588. Preko omenjenih zavodov za spomeniško varstvo teče akcija za vrnitev tudi tega zvona.

Vojko Čeligoj

Letos še pestrejši bistriški dnevi obrti

Po lanskoletni izredno uspeli prireditvi na Titovem trgu se je organizator tudi letos v sodelovanju z zvezo kulturnih organizacij temeljito pripravil za letošnjo izvedbo BISTRŠKIH DNEVOV OBRTI, ki bodo potekali od 13. do 15. junija 1986.

V Obrtnem združenju so imenovali posebni organizacijski odbor, ki pripravlja vse potrebno, da bodo tudi letošnji obiskovalci zadovoljni z vsebino prireditve. Svoje izdelke bo predstavilo oziroma prodajalo več kot 60 obrtnikov najrazličnejših dejavnosti. Prišli bodo iz cele Slovenije pa tudi iz sosednje Hrvaške. Kot posebna zanimivost letošnje prireditve bodo domači obrtniki, ki nam bodo pokazali izdelavo izdelkov domače obrti, ki je že skoraj v celoti zamrla. Videli bomo izdelovalce košev, košar, metel, čipk in druge. Za postrežbo s prist-

no domačo hrano in pijačo bodo poskrbeli domači gostinci. V času prireditve pa bo potekal tudi bogat kulturno-zabavni program. Že prvi dan se nam bo predstavila godba na pihala iz Logatca. V večernih urah nam bodo zapeli logaški pevci ter MPZ D. Kette. Program bo povezoval Marjan Kralj. Na koncu prvega dne bo za ples zaigral ansambel RŽ.

V soboto se nam bo predstavila plesna skupina KRIK ter ansambel DOBRI ZNANCI. V nedeljo, zadnji dan prireditve, bo nastopila aerobična skupina MEDEJA ter lutkarji iz Podgrada z igrico BUTALCI. Za razvedrilo in ples bo zaigral ansambel DOBRI ZNANCI.

V teh razgibanih dneh, ki naj obudijo spomin na stare semanje dni v našem mestu, pa bo možna tudi vožnja s starim dobrim »fijakarjem«. Za to bo poskrbel domačin Jelen Andrej, ki z vso resnostjo pripravlja svoje vozilo za potnike, željne vožnje v starem stilu.

Upamo, da bo tudi vreme primerno, pa bodo zadovoljni gostje in organizatorji.

T. Z.

Živahno je bilo na lanskih bistrških dnevih obrti

VABILO

Turistično društvo II. Bistrica namerava v sodelovanju s turistično agencijo v poletni sezoni organizirati centralno recepcijo za oddajanje zasebnih sob. S tem namenom vabimo vse zainteresirane občane, ki se že ukvarjajo oziroma se nameravajo ukvarjati s to dejavnostjo, da to sporočijo na naslov: Skupščina občine

Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo Bazoviška 14
II. Bistrica

Vsem hvala za sodelovanje

TURIZEM SMO LJUDJE

Turistično društvo
II. Bistrica

Urejeno parkirišče v Dolenjskem potoku

Lansko leto ustanovljeno turistično društvo je po začetnih objektivnih teževah letošnje leto pričelo z razreševanjem konkretnih primerov, da bi se v okviru danih možnosti izboljšala turistična ponudba v naši občini.

Pred durmi je prihajajoča turistična sezona, ki nam v poletnim mesecih dobesedno nagne glavno magistralno cesto z vozili iz cele Evrope. Turisti v razbeljenih pločevinah hitijo na morje, a če bi imeli ustrezno priliko za kratek odmor oz. počitek, bi se pri nas prav gotovo ustavili. Pa so se doslej tudi že ustavljali in malce odpočili, a na »divje«. Največkrat jih je naporna vožnja toliko utrudila, da so si zaželeli mirnega počitka

v slikovitem predelu v Dolenjskem potoku. Da bo letos bolje urejeno, bo poskrbelo domače turistično društvo, ki vo z vsemi zainteresiranimi dejavniki poskrbelo za urejeno parkirišče v neposredni bližini bistrega potočka. Sedanje odlagališče najrazličnejšega materiala bo splanirano. Napeljanega bo več kamionov gramoza, ki ga bo pozneje utrdilo. Tako pridobljeno parkirišče bo dolgo skoraj 150 metrov in široko 30 metrov. Postavljene bodo tudi klopi za odmor utrujenih potnikov. Komunalno podjetje bo namestilo dva kontejnerja, tako, da bo poskrbljeno tudi za odlaganje odpadkov. V doglednem času pa se planira tudi napeljavo elektrike in vode do parkin-ga ter montažo priročnega kioska, kjer bi se turistom ponudilo tudi kozarec osvežilne pijače ali enostavne hladne jedi. Vsekakor bo do bližnje turistične sezone v Dolenjem potoku precej novosti, ki naj prispevajo k boljšemu počutju mimoido-
T. Z.

Dvanajstič v snegu na Snežnik

Bistričani smo lahko ponosni na to pomembno spominsko in rekreativno prireditev, ki po udeležbi tisočev pohodnikov in obsežni ter zahtevni organizaciji izstopa od podobnih priredit-
te v Sloveniji.

V obeh dneh, 15. in 16. marca je bilo v snežniških gaze-h okrog 3500 potnikov, kar 916 pa je obiskalo Snežnik tokrat prvič. Tudi tokrat je na Snežniku v dneh vzpona delovala naj-
višja zimska pošta v Jugoslaviji.

Na začetku poti...

Živahne dejavnosti smučarskega kluba Snežnik v letošnji sezoni

Smučarski klub Snežnik se lahko pohvali to sezono z vrsto uspešnih tekmovanj in tečajev. K lepemu uspehu so seveda največ pripomogli številni treningi mladih tekmovalcev kot pri-prava za tekmovanje v okviru notranjskega pokala, ki poteka

Organizator vzpona, domače planinsko društvo je tudi letos pritegnilo med izvedbo vzpona kar nekaj sto sodelavcev, ki so poskrbeli za varno pot udeležencev in dobro počutje vseh, ki so se namenili na Snežnik.

Skupina planincev se je letos še posebej dobro pripravila za nudenje prve pomoči eventuelnim poškodovancem. Pridob-ljeno znanje in izkušnje, ki so jih posredovali člani gorske re-
ševalne službe iz Ljubljane pa so že na tem vzponu s pridom uporabili, saj je nekoliko poledenela gaz botrovala nerodnim
zdrsom treh udeleženk vzpona.

Uspela prireditev je potekala pod pokroviteljstvom Odbora borcev Istrskega odreda in ČGP Primorke novice ter ob pod-pori mnogih delovnih kolektivov in DOO.

Vojko Čeligoj

Krajša slovenost na Sviščakih

vsako smučarsko sezono za mlajše kategorije vseh smučarskih klubov Primorsko-notranjske regije.

Klub je sodeloval pri organizaciji tekem za notranjski pokal, organiziral tekmovanje v veleslalomu za pokal prijateljstva treh dežel v Kranjski gori, pripravil občinsko sindikalno prvenstvo v veleslalomu in tekih, klubsko prvenstvo, pokal ci-cibanov in tekmovanje učencev vseh razredov.

Poleg vsega tega zahtevnega dela je klub v zimskih počitni-cah organiziral odlično izpeljan smučarski tečaj za šolsko mladino. S svojimi smučarskimi voditelji je sodeloval v šoli v naravi na Mašunu. Lepo je uspel tudi smučarski tečaj za čla-ne nekaterih delovnih organizacij. Nekaj rezultatov na posa-meznih tekmovanjih:

1. Občinsko sindikalno prvenstvo (100 tekmovalcev)

Veleslalom:

Starejše članice:

1. Mikuletič Ivanka, 2. Šircelj Nija, 3. Zadel Mirjam.

Mlajše članice:

1. Kopriva Vlasta, 2. Lavrenčič Antonija, 3. Vergan Marjana

Veterani:

1. Prosen Dušan, 2. Vergan Fidel, Mikuletič Avgust

Starejši člani:

1. Šircelj Jožko, 2. Mahne Bogdan, 3. Šepec Janez

Mlajši člani:

1. Brezec Bojan, 2. Derenčin Emil, 3. Kovačević Zlatan

Teki:

Mlajše članice:

1. Muha Nataša, 2. Baša Nadja

Starejše članice:

1. Mikuletič Ivanka, 2. Šircelj Nija

Mlajši člani:

1. Brezec Bojan, 2. Čekada Jadran

Starejši člani:

1. Valenčič Zoran, Šircelj Jožko

Veterani:

1. Mikuletič Avgust, 2. Muha Janko, 3. Batista Saša

Ekipne uvrstitve:

1. LESONIT	310 točk
2. Transport	164 točk
3. Skupščina občine	88 točk
4. TOK	85 točk
5. JLIRIJA	82 točk

2. Nekaj rezultatov s tekmovanja »Pokal prijateljstva treh dežel« v Kranjski gori

Tekmovali so tekmovalci iz Furlanije – Julijske krajine in Slovenije. letos so bile tekme že peto leto, prvič izven Italije. Smučarji iz Ilirske Bistrice so po treh zmagah osvojili prehodni pokal v trajno last. Letos so zmagali smučarji iz Kranjske gore. Od devetih klubov je bilo SM Snežnik letos tretje. Cicibanke SK Snežnik so dosegle 21. mesto, Černetič Helena, pri mladinkah je osvojila Tomšič Nevenka 2. mesto, pri članicah je dosegla Kopriva Vlasta 2. mesto, med člani je bil Bastista Aleks prvi, drugi pa Brezec Bojan, pri starejših članicah je bila prva Poročnik Danica, druga pa Mikuletič Ivanka.

3. V notranjskem pokalu, kjer je tekmovalo devet klubov, je SK Snežnik osvojil 4. mesto.

Roža Rozman

Stare razglednice pripovedujejo.

Tokrat nam stara razglednica prikazuje Bistrico na prelomu stoletja. Gosto pozidan je bil le stari »guranji« del Bistrice ob

rečici Bistrici do cerkve Sv. Jurija in današnjega Titovega trga. Bistrica pa se je že tedaj ponašala z nekaterimi lepimi meščanskimi hišami.

Razglednica je iz zbirke Danila Spetiča.

Škoda ga je . . .

Prav letos se izteka že 105 let od kar so Bistričani postavili ob cerkvi Sv. Jurija sedanji visok zvonik. Do leta 1881 je namreč cerkev imela le nadzidek nad vhodom, imenovan preslica, z linami za zvonove.

V zapuščini Antona Žnideršiča, znamenitega slovenskega čebelarja, sicer pa umnega gospodarja in bistriškega župana smo, prečitali zapis duhovitega pogovora dveh Bistričanov, ko sta si ogledovala komaj zgrajen zvonik.

»Lej j, lep! In visok!«, pravi prvi.

»Res je, le pretanek je!«, pravi drugi. »Seveda, dobra burja naj zapiha, pa je po njem!« spet zine prvi.

»No, vidiš, kakšna škoda!« vzdihne drugi, ki je že videl pred seboj podrt zvonik.

Srečanje bistriških 50-letnikov.

Ta prispevek bi moral biti objavljen že lani, pa je Krajan »omagal« in se dogodka spominjamo v tej prvi letošnji številki. Pravzaprav so prihajajoča »zrela, najlepša leta« spodbudila nekatere trnovske fante, (prav: može) naj bi bilo srečanje z Abrahamom čimbolj svečano in »podružabljeno«.

Poskrbeli smo za udeležence, lokacijo, program in jedilnik (poleg jedače je bila predvidena tudi pijača). Žal je kak jubilar tudi izpadel, to se pravi, da je kakšen ali kakšna hotela skriti leta in pa tudi, ker se zanj ni vedelo, čeprav je bila objava javna in je zanjo poskrbel Tone Anžinov. Tu se jim vsi udeleženci opravičujemo, ker je bilo srečanje zamišljeno res najširše. Tako so odpadli tudi nekateri, ki živijo v Italiji in po drugih kontinentih. Gremo naprej! Franci Tomšičev je poskrbel za golaž in vse, kar spada zraven, prej in potlej. Za to prej in pot-

lej sta bila zadolžena še Pepi Konestabo in Metod Pirhov. Njegova Vojka je spesnila torto in pesnila tudi na harmoniki, spremljal pa jo je zbor, tudi nepevci so bili zraven. Da pa je tem in onim pesem bolj tekla, jedača pa teknila, je pravočasno ukrepal Jože Jožinov s skrbjo za tisto tekočo. Pomočnikov pri teh storitvah ne bi niti naštevati in še do zamere bi prišlo, če bi koga pozabili. Seveda je bil pred opisanim neresnim delom srečanja tudi svečan uvod. V Lesonitovi koči na Sviščakih nam je zbranim obudil spomine na čas življenja Ljubičev Jožko, potem pa se je vsak jubilar predstavil in opisal svojo življenjsko pot. Za te usluge je prejel spominek v obliki obeška, stvaritev Vojke Maričnikove.

Ugotovilo se je, da je med nami »prikačencev« precej, kar smo komentirali, da je to bistven prispevek vitalnosti kraja, kjer živimo.

In kdaj je bilo to? 28. 9., ko se je prevesil na 29. 9. 1985. Vreme: Sončno in luna.

Sklep: Čez 10 let ponovitev.

A. T.

Zbor jubilarov pred koncertom

Cvet deklet, še vedno ena lepša od druge

Vsem občanom in delovnim kolektivom čestitamo

**1. maj, praznik dela
7. maj, praznik KS Ilirska Bistrica**

**družbeno
politične
organizacije
in krajevne
skupnosti**

**SKUPŠČINA
OBČINE
ILIRSKA
BISTRICA**

emona ilirija

ilirska bistrica (n.s.o.)

TOZD TRGOVINA
TOZD GOSTINSTVO
TOZD GROSIST
DS SKUPNE SLUŽBE

vojkov drevored 28,
66250 ilirska bistrica

**KOMUNALNO
GRADBENO
PODJETJE**

ILIRSKA BISTRICA

TOVARNA ORGANSKIH KISLIN

Ilirska Bistrica
vojkov drevored 14
66 250 Ilirska Bistrica

TOUR

Tovarna organskih kislin je nastala iz posameznih obratov za predelavo mleka in vinske kisline. Ustanovljena je bila leta 1960. Od takrat dalje je tovarna organskih kislin uvajala proizvodnjo novih kislin in preprav za prehrano in vinarstvo, na podlagi lastnih tehnoloških postopkov in patentov. Po letu 1975 pričanja Tovarna organskih kislin uvajati dopolnilne programe na podlagi kooperacij s tujimi partnerji, da bi zaokrožila proizvodni program in ponudbo.

Danes obsega proizvodni program
Tovarne organskih kislin:

1. proizvode za prehrano industrijo:
 - encimske preparate za proizvodnjo sokov, piva in brezalkoholnih pijač,
 - citronske kisline,
 - pekarske aditive,
 - komponente za živinsko krmo;
2. proizvode za vinarstvo:
 - vinske kisline,
 - metavinske kisline,

- encimske preparate za vinarstvo,
- preparate in sredstva za predelavo grozdja,
- preparate in sredstva za pridelavo vina v celotnem tehnološkem postopku pridelave vina;

3. proizvode za usnjarstvo:
 - preparate za pripravo in strojenje kož ter za obdelavo usnja;
4. proizvode za galvanizacijo:
 - preparate za razmaščevanje in galvanske kopeli za vse oblike galvanske zaščite kovin

Tovarna organskih kislin tesno sodeluje z več domačimi in tujimi inštituti ter fakultetami na področju organske kemije, biokemije, biotehnologije in proizvodnje hrane in je nosilec več lastnih patentov in izboljšav na teh področjih.

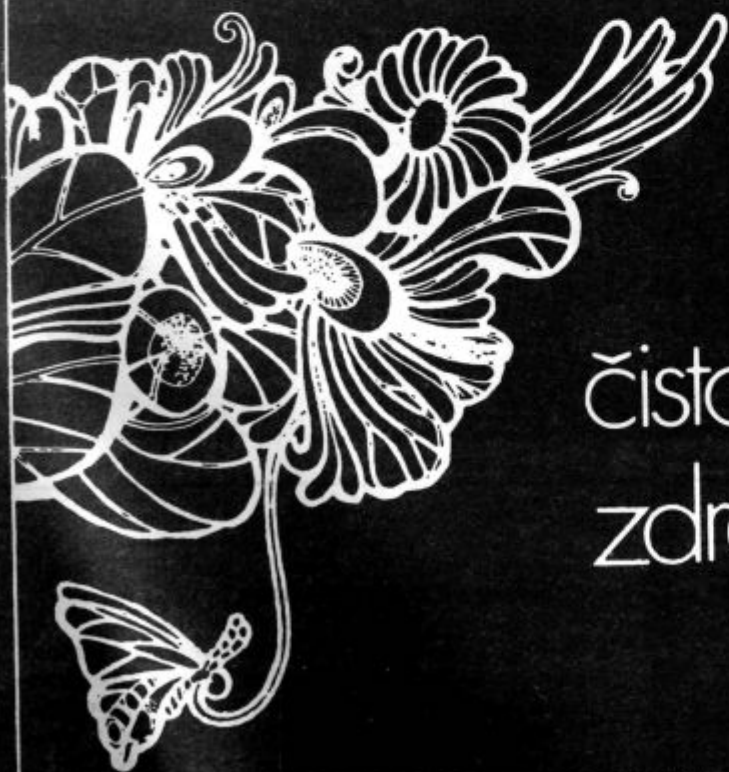
Informacije: (067) 82-141

1946-1986

plodnih let

lesonit

čisto okolje,
zdravo življenje

krajevna skupnost ilir bistrica

Na kratko

Čeprav je v letošnjem letu vreme noče in noče biti takšno kot si ga želimo (le kdaj pa nam je prav), je za vse, ki si želijo rekreacije ob lepem vremenu, prostora v športnem parku premalo.

Zdrav duh v zdravem telesu — tudi v bistriški mladini. Na krajevno skupnost Ilirska Bistrica prihajajo tudi prošnje, da se uredi del poti ali kanalizacije pri tistih novogradnjah, katerih lastniki niso plačali ali poravnali komunalnega prispevka. Zaenkrat KS takim prošnjam ne more ugoditi. Tistemu, ki je že pred meseci posekal veje lip po Vojkovem drevoredu, zamerimo le to, da jih ni takoj počistil ali vsaj zmetal v najbližji kontejner. Tam so ležale vsaj par mesecev. Čeprav bi se znašlo tudi kaj za komunalno, pa je tokrat ne bi

kritizirali. Bomo videli, če bo to kaj pomagalo.

Javno bomo pohvalili tistega, ki bo odstranil grm, ki že lep čas krasí dimnik stavbe na Titovem trgu. Pogumnež se mora le pozanimati, če ni grm morda pod spomeniškim varstvom. Za 8. marec je aktiv žena v Domu JLA pripravil zelo lepo razstavo ročnih del. V Krajanu bi ji radi volje posvetili več prostora, pa kaj, ko se v ženske stvari noče vtakniti nobeden od članov uredniškega odbora. Torej poziv za sodelovanje s Krajanom naj velja tudi ženam, dekletom, tetam in vsem ostalim, ki so nežnega spola.

Pogum velja — pa brez zamere.

Če velja za vse četveronožce, da so privezani, pripeti ali kako drugače pod strogim nadzorom, pa to ne velja za nekega rjava četveronožca pasje sorte, ki ima povrh še eno pohabljenogo nogo.

Njegovo ime nam ni poznano, lastnik tudi ne.

J. M.

IZDAL:

KK SZDL Krajevne skupnosti Ilirska Bistrica
Glasilo izhaja občasno

GLAVNI IN

ODGOVORNI UREDNIK:

Popit Ivan
Franc Munih, Vojko Čeligoj,
Boža Rozman, Zmago Trebec,
Dimitrij Bonano

FOTO:

OBLIKOVALEC:

NAKLADA:

RAZMNOŽIL:

Emil Maraž, Vojko Čeligoj, P. Nikolič
Edvard Seles
1000 izvodov
Offset razmnoževanje
Pavlic Jožica

Glasilo je po 6. točki 1. odstavka 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33/72) in mnenju Sekretariata za informacije SRS, št. 421-1/72, prosto plačila prometnega davka.

Dopisništvo Primorskih novic in radia Koper

V Ilirski Bistrici smo prvič po osvoboditvi dobili stalno dopisništvo kakega časopisa ali radijske postaje. Uredništvo Primorskih novic se je v dogovoru z Radiom Koper odločilo, da tudi pri nas odpre stalno dopisništvo in tako poveča obseg novic iz naše občine v omenjenih sredstvih javnega obveščanja. Sedež dopisništva je v Bazoviški ulici 12, v provizoriju ob zgradbi občinske skupščine. Telefon dopisništva pa je 81-098.

